

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Invitare la abonament.

„BUNUL ECONOM“

cea mai eficientă și totodată unica sursă
românească în felul ei

costă:

pe anul întreg 4 coroane,
pe jumătate an 2 „
pe un pătrar de an 1 „
Pentru România 15 lei pe an.

Abonamentele se plătesc înainte
și se pot face cu prima zi a ori-
cărei luni.

Administrația.

Țeranul și viitorul.

Țeranul și viitorul? Ce întrebare frumoasă și ce vorbă plină de însemnătate! Trebuie oare multă pricepere pentru a răspunde la această întrebare? De sigur că nu. Cerceteze numai oricine starea de față, mișcarea începută și entuziasmul tinerimii însuflețite și cu încrederea unui proroc, va putea cunoaște mai dinainte viitorul săteanului român.

Au fost vremuri, când starea lui era mult mai de plâns. Veacuri întregi a muncit bietul țeran, pentru a îmbogăți pe acei care nu știau decât să-l asuprească.

Câmpurile și luncile cele bogate ale țerii erau magazia străinului. Lipsit de lumina pe care toți i-o ascundeau, muncea ca un rob, fără însă ca sărăcia și mizeria să se depărteze din casa lui.

Cu toate acestea, mulțumită puterii de viață cu care D-zeu l'a înzestrat, mulțumită acelor oameni mari care au știut să-l lumineze, el s'a deșteptat și și-a luat mersul spre înaintare.

Astăzi, când lumina a început să-și întindă aripile-i binefăcătoare până în fundul satelor celor mai ascunse, azi, când în mijlocul fiecărui sat se află o școală dătătoare de lumină, ca o fântână, de unde trebuie toți să se adape, când în fruntea școalelor se află oameni plini de cel mai sfânt entuziasm și doritori de a ridica pe frații lor săteni, nimeni nu să va mai îndoi, că întunecul va fi biruit.

Fericiți și vrednici de laudă acei fii ai poporului, care răsplătesc așa de frumos neamul din care au eșit! Nu e nevoie de pilde, căci faptele ne-o dovedesc; mai în toate părțile țerii, acești apostoli binefăcători, fac eforturi pline de însuflețire și prin graiu și fapte gonesc întunecul neștiinței.

Oamenii cu idei sănătoase, cu mintea limpede, nisuesc a face din săteanul român un om sănătos ca corp, deștept și priceput. Dorința lor este, ca săteanul să cetească cât mai multe cărți bune, căci cărțile cele bune învață pe om cum să cinstească pe D-zeu, cum să se mulțumească pe sine și pe frații sei. În știința de carte va fi mijlocul de a-i îmbunătăți starea, de a-i face viața mai plăcută.

Casa lui mică dar' bine luminată, va fi un adevărat model de ordine și curățenie, ear' rosturile lui cu regulă și cu iscusință așezate. Vitele lui, prin bună îngrijire, vor fi frumoase și el se va simți vesel și mulțumit la vederea lor. Ogoarele și luncile lui, cu muncă puțină, vor produce mult, căci va ști cum să le lucreze. Nu-i va lipsi nimic, căci va ști să strângă și să păstreze. În scurt el va fi stăpân, mulțumit și îndestulat în curtea și casa sa. Luminat la minte, iscusit și harnic la muncă, nu va mai fi prada înșelătorilor străini, nu va mai fi prada obiceiurilor vechi, gre-

șite, ci va fi adevărat om, care își înțelege rostul pe acest pământ.

Astfel când acele locuri cu câmpii și holde bogate, vor avea pe dinsele oameni vioi, veseli și mulțumiți, foarte repede vor atrage acolo pe cei care, disgustați de învălmășala orașelor voiesc să guste plăcerile vieții de țară, după-cum zice poetul:

„Locuința mea de vară

„E la țară,

„Acolo eu vreau să mor“.

Țeranul viitor, mulțumit de sănătatea și averea lui, mulțumit de pământul pe care el trăește, va fi totdeauna în stare a pune umărul la ridicarea semenilor sei. Răsfoind istoria neamului seu, și văzând suferințele și curagiul pe care l'au desfășurat mult lăudații lui străbuni, el se va oțeli, va deveni patriot înfocat, gata a-și vărsa sângele pentru apărarea căminelor strămoșești.

Dee D-zeu ca acest viitor să fie cât de apropiat. —M—

Îngrijii iarna de păserele.

Între pretinii și animalele folositoare agriculturii sunt fără îndoială și păserele, care ne desfătează prin frumseța și cântecul lor melodios, însă totodată ne aduc faloase necalculabile, prin aceea, că se nutresc aproape numai cu insecte și larvele lor. Milioane și milioane insecte cad jertfa lor. Mii de mâni omenești nu sunt în stare a pune stavilă puștirilor, ce ne cășunează pe câmp, în grădina de pomi roditori și pădurile noastre în așa mod temeinic, ca păserele numite cântătoare. Iarna mai ales, când lipsesc gândacii și musculițele și larvele (vermușii și omizile) lor, putem observa munca lor distrugătoare. Ele le caută prin crepăturile coajei pomilor, a părților și toate ungheturile, care adăpostesc ouă de insecte. Acest fapt s'a constatat demult și fiindcă avem încă mulți oameni neștiutori, chiar guvernele diferitelor țeri au de-

cretat prin legi ocrotirea lor și oprește a le omori și a distruge cuiburile lor. Ba ce este mai mult, s'au introdus anume în țeri, unde lipseau, astfel de paseri, ca să se înmulțească acolo, ca să culeagă insectele și larvele lor, care faceau culturile imposibile. Ca exemplu avem Australia, care era foarte săracă în diferite soiuri de păserele și a introdus chiar vrăbii din Europa, fiindcă acolo lipseau cu desăvârșire, o pasere care la noi nu are mare valoare, căci avem altele mai bune distrugătoare de insecte ca ele.

Dacă legile țerii noastre și bunul simț al agriculturii opresc distrugerea păsărilor folositoare nouă, cu atât mai mult ni-se impune a îngriji de micii noștri pretini în curs de iarnă, când pământul este acoperit cu zăpadă și căutarea hranei lor este îngreunată afară din cale. Păserele rămase la noi iarna să hrănesc și cu grăunțe, căci insectele le lipsesc. De aceea în timp de iarnă grea ne vom îngriji și de ele. În grădina noastră sau în alt loc potrivit le vom face un adăpost din mărăcini, care are de scop a servi, pe de-o parte, ca loc de ascunzătoare contra pisicilor și altor animale răpitoare, ear' pe de altă parte va ținea locul curățit de zăpadă. Pe acesta presăram tot felul de codină și fărimituri rămase dela masa noastră. Dacă acest loc totuși se va înzăpădi, îl vom mătura totdeauna curat. Micii noștri amici ne vor răsplăti insutit jertfa noastră, curățindu-ne grădinile de ouă de insecte, care ar fi distrus o mulțime de poame și alte produse ale câmpului nostru. Îngrijiți deci iarna de păserele.

DIN LUME

Starea sănătății Mai. Sale Monarchului. »Berliner Tagblatt« primește din Viena știrea, că boala Monarchului nostru e de caracter mai serios, decum se spune în știrile liniștitoare, ce se dau publicului. Maiestatea

FOIȚĂ

G. COȘBUC.

Voichița lui Stefan.

Doamna lângă Stefan vine,
Blândă 'n vorbe și 'n purtat:
»Doamne, ear' ești supărat!
— »Sunt, Voichița, pentru tine!
Zăpăcită Doamna sta
Și 'nflorită de rușine:
»Ce-am făcut, Măria-Ta?»

»Tu?... Nimic!« Și Vodă strînge
Măna Doamnei, gânditor.
»Șerpții-și au culcușul lor...
Ahl Voichița, cum aș plînge!
Rău ca Radu nimeni nu-i:
Uite 'n pumni așa aș frînge
Gât de lup cum e al lui!»

Sa, după numita foaie, suferă de ischias, care de rîndul acesta s'a declarat în grad mai mare. — »Füg. Magyarország« zice, că profesorul Neusser ar fi constatat, că Mai. Sa suferă de rinichi. Contrar acestor știri, o telegramă oficioasă spune, că starea sănătății Monarchului merge spre bine.

Dela curte. M. S. Regele României a binevoit a răspunde următoarele la urările consiliului comunal al Capitalei cu prilegiul celei de a 33-a aniversări a căsătoriei Măiestăților Lor.

»Cu vie bucurie am primit călduroasele urări ce d-voastre Ne exprimați pentru aniversarea căsătoriei Noastre. Regina și Eu mulțămim dintot sufletul consiliului comunal al iubitei Noastre Capitalei pentru aceasta dovadă a credinței ce vă grăbiți a Ne reînoi cu prilegiul acestei zile pe care a sărbătorit-o de 33 de ani, înconjurat de dragostea scumpului Nostru popor.«
Carol.

Scandal în parlamentul Spaniei. Ședința de ieri a camerei a fost foarte vitoroasă. Opoziția a provocat un scandal, încât prim-ministrul Sagasta a fost silit să părăsească sala. Președintele n'a fost în stare să restabilească ordinea, și între neîncetatele strigăte de »Jos guvernul« a disolvat ședința.

Regele Alexandru la mormântul lui Milan. Când a murit ex-regele Milan, fiul său Alexandru, regele Sârbiei, n'a fost de față la înmormântare. După-cum se știe acum s'a decis, că împreună cu soția lui Mașina Draga va merge la sfințirea capelei, care s'a ridicat prin Impăratul-Rege Maiestatea Sa Francisc Iosif I. Sfințirea capelei se va face în ziua aniversării a înmormântării.

Un bărbat sincer. Deputatul Soltész Nagy Kálmán, ales la Miskolcz, unde fusese primar, fiind vorba să-l aleagă earăși primar,

Doamna i-a pătruns cuvântul,
Până 'n suflet i-a pătruns.
El tăcea, ea n'a răspuns.
Noapte e, și bate vântul,
Zi prin noapte, cu vr'o doi
Tari să bați cu ei pământul,
Pleacă Stefan la răsboi.

Dintr'acelaș cîș Voichița
Nu s'a mai oprit din plîns,
Brău pe trup ea n'a mai strîns,
Nu și-a mai gătit cosița.
În genunchi, c'un dor păgân
Ea sărută iconița
Maicii-Domnului, din sîn.

Unu-i soț, ear' altu-i tată,
Pentru care se ruga?
Zile 'ntregi ea se lupta
De fiori cutremurată;
Când avea pe soț în gând
Ea se pomenea d'odată
Pe părinte blăstămând.

declară că se va retrage din Dietă, deoarece n'a găsit acolo teren prielnic pentru activitate. Nu se face adecă nimic serios acolo, ci se îmblătesc paie, se cultivă frasa sforăitoare și patriotismul fals și gol.

Cuvinte atât de aspre, zise la adresa Dietei de un membru al Dietei, de mult nu s'au cetit. De aceea manifestul lui Soltész în cercurile maghiare și face oare-care senzație.

Mișcarea ofițerilor în rezervă.

»Független Magyarország« e informat, că în sinul ofițerilor în rezervă maghiari s'a pornit o »serioasă« mișcare. Vor depune rangul de ofițer în rezervă, fiindcă nu pot tolera să fie expuși unui regulament disciplinar, care pretinde respect față de »urgisitul« »Gottenthalte«. Numita foaie adaugă, că 400 ofițeri în rezervă s'au alăturat acestei mișcări. — La știrea aceasta »Alkotmány« observă următoarele: »Înregistrăm știrea cu mare rezervă și suntem foarte curioși a ști pe acei ofițeri, cari în urma afacerii Nessi vor renunța la rang. Domnii ofițeri știu prea bine, că cel-ce renunță la rang, devine soldat de rînd și numai când e permutat la alt regiment, îl numesc din grație sergent. Ear' dacă în urma afacerii Nessi și-ar depune cineva sabia de ofițer, nu există colonel, care să numească sergent pe soldatul de rînd transferat. Și fiindcă e mai bine să fii locotenent, decât viteaz de rînd, suntem curioși, câți ofițeri vor renunța la rangul lor în urma afacerii Nessi?»

Ah, de-ar fi un zid de-aramă
Între dinșii, până 'n nori —
Și prin plîns adeseori
Îi părea, că ei o chiamă
Să-i împace! Ea, dar' cum?
Pe ea cine-o bagă 'n seamă?
Prutul să-l oprești din drum!

Și 'ntr'o zi, sătui de sânge,
Iată-i, Moldovenii vin.
Sufletul, de milă plin,
Al Voichiței, cum se frînge:
Pentru soțul ei dorit
Rîde veselă, și plînge,
Pentru'un tată biruit.

Ea cu pași grăbiți pornește
Să-și cuprindă soțu 'n prag;
Ochii-i stinși s'aprinde drag.
Stefan însă ocolește
Ochii Doamnei, e pripit,
Ear' Voichița nu 'ndrăznește
Nici să-i zică »bun sosit«.

Dela reuniunile noastre.

Intrunire agricolă în Nucet.

În conțelegere cu fruntașii comunei Nucet, subscrisul comitet central va ținea Duminecă (30 Noemvrie n. c.) în numita localitate o întrunire agricolă, la care pe lângă alte cestiuini de interes general economic va discuta și afacerea întemeierii unei însoțiri de credit sătești sistem «Raiffeisen».

Inceputul la orele 11 a. m.

Ne luăm voie a invita la aceasta întrunire pe toți membrii și binevoitorii reuniunii noastre.

Sibiu, 22 Noemvrie n. 1902.

Comitetul central al «reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu».

Dem. Comșa,
president.

Vic. Tordășianu,
secretariu.

Medicul casei.

Contra diareei. Un mijloc simplu și puțin costisitor contra diareei este pânea prăjită, mâncată încă caldă. Cu deosebire își face efectul și la oameni cari nu sunt de dați cu medicaine cumpărate din farmacie, precum și la copii. La copii mici, cari mistuesc mai greu, pânea prăjită, o udăm cu apă și stoarcem zăma din ea care o dăm să o bea bolnavul. Aceasta zăma întocmai ca și zăma ce o căpătăm dela urez fiert în apă, este foarte recomandabilă contra diareei.

Praful lui Liebig este numele unui praf foarte hrănitor, ce se dă copiilor slabi pentru a prinde mai de grabă puteri. El se prepară din maltul (germ. malz) ce rămâne dela fabricațiunea berei și a spirtului. Maltul uscat se pisează foarte mărunț și să cerne printr'o sită deasă. Se ia din aceasta făină

•Tu mă știi, Voichițo, binel
Neamul nostru-i neam de hoți,
Și-i voiu dușmăni pe toți,
Cum te dușmănesc pe tine!
Am să-i curm pe-ai tăi de veci —
Nu mai poți trăi cu mine:
Tu ai mamă, poți să pleci!»

Doamna 'ngălbenind scoboară
Ochii umezi în pământ,
Făr' a zice vr'un cuvânt.
Iese-apoi. I-a spus s'o doară,
Și-a durut-o ce i-a spus —
Un altar ce se doboară
Când vin trăsnete de sus!

Și rămas acum Viteazul
Singular în iatac, și-a pus
Capu'n mâni, pe gânduri dus.
El și-a potolit năcazul —
Dar' pe Doamnă o iubea!
Și'ngropând în coif obrazul
Stefan Vodă-acum plângea!

ca o lingură de masă și se toarnă preste ea 30 picături dintr'o soluțiune de bicarbonat de potasă 10%, care se procură din farmacie. Apoi se iau 10 linguri lapte de vacă proaspăt. care se fierbe amestecând într'insul o lingură făină de grâu. După ce a fiert 3--5 minute se ia dela foc și punem într'insul maltul preparat, amestecându-le toate bine laolaltă. Aceasta supă o dăm cu mult succes copiilor mici. Celor sub 3 luni o mai putem subția cu pe jumătate apă.

Advocatul poporului.

In localuri unde se vinde beuturi spirtuoase nu este iertat a se face afaceri de imprumuturi de bani pe zalog. De asemenea nu este iertat a folosi aceste localuri, nici curțile lor pentru a face plățile la muncitori. Cărcimarul, în astfel de casuri, poate perde chiar și dreptul de cărcimărit. Ori-ce plângere contra lor este a se adresa primpretorului (în orașe căpitanului orașănesc). (Ord. minist. de interne nr. 41.374 din 1898 și ord. Nr. 28.928 din 1898).

Neînțelegerile între călători și ospetari sau hotelieri în ceea-ce privește cuartirul și mâncarea se judecă de cătră judecătoria cercuală. (Art. de lege XVIII §. 1 din 1893).

PENTRU MESERIAȘI

Pentru lăcătuși și fauri. Instrumentele de fer se pot apăra de rugină, dacă se vor unge cu o soluțiune compusă din o parte acid fenic (carbolic) și o parte unt de lemn.

Pentru croitorii. De mare importanță este o invențiune a unui Parisian pentru luarea măsurii. El a inventat un roc (haină)

E dureroasă moartea?

Această întrebare preocupă probabil milioane de oameni și teama de moarte își are de sigur originea în nesiguranța în care stă învălțată aceasta chestiune. Deși nu se poate răspunde în mod categoric, totuși din nenumăratele observațiuni făcute pe lângă muribunzi, s'a constatat, că câteva ciasuri înainte morții nu mai există nici un sentiment de durere. Morții îi precede un fel de narcosă, de adormire, întocmai cum se întâmplă cu cloroformisarea.

Un mare medic și fiziolog dă următorul răspuns: «Eu am motive de a admite, că moartea e tot pe atât de nedureroasă ca și adormirea în urma unei zile obositoare. Persoane cari au fost crezute moarte în urma unui nec sau în urma unui alt accident, și au fost readuse la viață, ne asigură, că n'au resimțit nici un fel de durere. Ceea-ce se chiamă luptă cu moartea, nu e în realitate decât ceva automatic și nu e resimțit.

Pe cât știm, nu ne putem admite nici o

de gumi elastic, fără mâneci, care prin elasticitatea sa se potrivește ori-cărei persoane. Pe această haină sunt însemnate liniile, care măsurate cu un centimetru dă măsura cea mai acurată la tăierea hainelor. Ori-ce persoană poate să ia această măsură și dacă nu pricepe croitoria. Folosul acestei invențiuni este câștigarea la materie și acurateță, fără ca haina să mai fie încercată. Poate croitorul să trimeată rocul de gumi elastic în ori-și-ce parte și va avea măsura cea mai acurată.

Biblioteca „Bunul Econom”.

Au eșit de sub tipar până acum broșurile:

1. Nutrețurile ierboase, cositurile (fânțele) prepararea fânului și pășunile.
 2. Economia porcilor, oilor și caprelor.
 3. Sămânța plantelor agricole și sămănatul lor.
 4. Ingrijirea plantelor agricole în cursul vegetațiunii și recolta cerealelor.
 5. Zootechnia generală (Cresterea, nutrirea și ingrijirea animalelor domestice).
 6. Agrologia (Cunoașterea pământurilor agricole).
 7. Agricultură generală [Lucrarea pământului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de mărunțit pământul].
 8. Ingrășămintele [sau gunoarea pământurilor] și Irigațiunile [udarea pământurilor].
 - 9—10. Prăsirea păsărilor de casă [galițe, hoare]. Găinile, curcile, găinușele [bibilicele], găștele, rațele, porumbii [porumbeii].
- Prețul unei broșuri este 30 fileri (pentru România 50 bani).

Se pot comanda la administrația «Bunul Econom», la librăria W. Krafft în Sibiu la administrația «Tribuna Poporului» în Arad și la librăria Archidieceșană în Sibiu.

Revânzătorilor se dă rabat potrivit.

persoană, care fiind readusă la viață, după o moarte aparentă, să nu fi mărturisit, că moartea departe de a fi dureroasă, e chiar plăcută.

Un om celebru, care fusese readus în viață, în urma unei morți aparente, mărturisise că înainte de a-și pierde conștiința ar fi auzit o musică extrem de plăcută. O identică senzație avuse un om care era să se înecce. O femeie, care fusese lovită de un trăsnet, mărturisise că e adânc convinsă, că moartea prin trăsnet trebuie să fie fără durere, deoarece-și adormise ușor. Un om căruia i-se rupse ștreangul dela spânzurătoare, avuse viziunea ca și când ar fi intrat în paradis, încunjurat de toate mărețiile.

Fiziologii susțin, că înainte morții dispare mai întâiu simțul, apoi inteligența. Oriunde nu există simț, nu există durere. Moartea în ori-ce cas nu e atât de dureroasă pe cât se presupune. Terminând voiu repeți cuvintele acelu filosof: «Nu știu pentru-ce m'aș teme de moarte. Drumul pe care l'au făcut mii de milioane de oameni înainte mea, îl voiu putea face și eu».

Grâul. (Triticum).

(Urmare).

(Reproducerea interzisă).

Recolta.

Timpul recoltatului cade atunci, când bobul a început să se învîrtoșeze. În cazul acesta snopii trebuie lăsați încă pe câmp în clăi, ca grăunțele să se coacă pe deplin.

Dacă bobul este încă moale, pierdem foarte mult, fiindcă el se sbârcește și pierde prin urmare din volum și greutate. Când grâul este prea copt, să scutură la secerat, și iarăși avem mari pierderi. În țerile mai călduroase recolta grâului de toamnă începe deja prin Iunie și se continuă până în Iulie și numai în cazuri excepționale în August. Pe alocurea se extinde până prin Septembrie.

Cantitatea de grăunțe și paie ce recoltăm pe jugăr variază după calitatea seminței, a pământului și îngrijirea ce am dat în executarea lucrărilor de cultură. Astfel în termin mediu se recoltează 8 hectl. pe jugăr. Pe locurile unde cultura este mai îngrijită, se recoltează și până la 12 hectl. pe jugăr. Putem însă recolta în cazuri foarte favorabile și 15—18 hectl. pe jugăr.

Greutatea grăunțelor recoltate încă variază după mărimea și duritatea (virtoșia) bobului. Un grâu ușor cântărește 71—73 klgr. pe hectolitru. Un grâu mijlociu cântărește 73—78 klgr. pe hectolitru, ear' grâul de *Banat* cu bobul mic și sticlos cântărește 78—82 klgr. pe hectolitru. Cu cât marfa este mai grea, cu atât se plătește și mai scump. Cantitatea paelor încă variază între 1—2 tone (à 1000 klgr.) pe jugăr.

Grâul sămănat primăvara dă recolte foarte nesigure. Pe același pământ și sub împrejurări întocmai ca ale grâului de toamnă, el produce o recoltă cu $\frac{1}{4}$ parte mai mică decât grâul de toamnă.

Săcara. (Secale cereale).

Săcara este cereala principală pentru țerile mai răcoase, precum este Europa-de-Nord și de mijloc. În țeri mai calde se cultivă mai rar. În *România, Grecia* și parte din *Transilvania* se cultivă adeseori în amestec cu grâul.

Clima.

Săcara face cerințe mai mici decât grâul în privința căldurii, din care cauză se și desvoltă mai repede. Cu cât clima este mai răcoasă, cu atât se poate observa mai bine diferența între desvoltarea grâului și a săcării. Într'o climă umedă sau pe un pământ umed, desvoltarea spicelor întârzie, în schimb însă, săcara înfrățeste foarte

tare, dând recolte mari în paie. Umezeala o suportă mai cu greu decât grâul, din care cauză și degeră mai ușor peste iarnă.

Pământul.

Cel mai potrivit pământ pentru săcară este cel argilinos (mijlociu), ear' într'o climă mai umedă unul mai năsipos. Pe un pământ năsipos și turbos este singura plantă care reușește sămănată fiind toamna.

Planta premergătoare.

Săcara are în rotațiunea plantelor același loc ca și grâul. Rapița, leguminoasele și cu deosebire mazerea sunt cele mai bune plante premergătoare pentru săcară; deasemenea și ogorul. După trifoiu nu prea reușește, deoarece aceasta nu reușește pe un pământ năsipos.

Prepararea pământului.

Prepararea pământului pentru sămănat este tot aceeași ca la grâu. O gunoie proaspătă suportă săcară mai ușor decât grâul; cu toate acestea este mai bine a gunoi pământul cu 1—2 ani înainte.

Sămănatul.

Pentru sămăntă vom alege totdeauna grăunțele cele mai frumoase și care le-am recoltat în același an, deoarece după doi ani cea mai mare parte a semințelor pierde puterea de a încolți. Prima sămăntură de toamnă trebuie să fie cea de săcară, fiindcă săcara nu mai înfrățeste mult primăvara, ci dă îndată în spic, pe când grâul mai înfrățeste și primăvara, chiar dacă a fost sămănat târziu. Cantitatea de sămăntă, poate fi ceva mai mică ca a grâului, fiindcă plantele sunt mai voluminoase.

Luorările de întreținere sunt aceleași ca la grâu.

Recolta.

Deoarece săcara se scutură mai ușor, trebuie recoltată foarte de vreme. În cazuri excepționale însă, putem recolta și ceva mai târziu, când bobul este deplin copt. În regiuni mai reci, săcara se coace cu 1—2 săptămâni înaintea grâului. În regiuni mai calde, recolta ambelor cade cam în același timp. Cantitatea recoltei, variază și mai mult ca la grâu după regiuni și pământ. O recoltă slabă ne dă până la 7 hectl. pe jugăr. O recoltă bună 15 hectl. și foarte bună 20 hectl. pe jugăr. Greutatea unui hectolitru variază între 66—73—88 klgr. Cu cât clima e mai umedă, cu atât și greutatea grăunțelor scade. Dintre toate cerealele săcara posedă paiul cel mai lung, care sub împrejurări chiar puțin favorabile ajung până la 2 metri înălțime. Cantitatea paelor ce recoltăm pe jugăr este foarte considerabilă, $\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ tone (à 1000 klgr.)

Săcara de primăvară dă recolte foarte nesigure, mai ales dacă se sămăntă mai târziu, sau când primăvara este uscată. În aceste cazuri nu are condițiunile pentru a putea înfrăți. Cantitatea recoltată variază între 5—10 hectl. grăunțe à 59—60 klgr. pe jugăr și $\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ tone pae.

Orzul. (Hordeum).

Spicul orzului este compus din flori singurate. După cum aceste flori sunt înșirate în două sau mai multe rânduri, deosebim mai multe specii (soiuri). Toate speciile de orz, afară de una, posed spice cu mustăți lungi. La cele mai multe bobul este învălit și concrescut cu un învăliș păios, ear' la altele este golaș ca la grâu.

Speciile mai principale sunt:

1) *Orzul cu două rânduri* (Hordeum distichon). Paiul acestei specii este mai înalt, grăunțele mai mari și durata vegetațiunii mai lungă ca la celelalte specii. Această specie are mai multe varietăți (feluri), între care putem enumera: orzul cavalier cu bobul făinos și de culoare albă-gălbuie. Il putem cunoaște ușor din alte varietăți prin culoarea roșietică-violetă a spicelor. Tot de această specie se ține și orzul golaș cu două rânduri. Această varietate deși ne dă recolte mai mari ca celelalte, totuși se cultivă mai puțin, deoarece-ce se scutură foarte ușor. El se samănă aproape numai în România și Rusia.

2) *Orzul cu patru rânduri* (Hordeum vulgare). Este mai puțin pretențios în privința climei și a pământului și are o vegetațiune mult mai scurtă decât celelalte specii. Aci avem mai multe varietăți: unele pentru toamnă, altele pentru primăvară, precum și o varietate golașe.

3) *Orzul cu șase rânduri* (Hordeum hexaticon) posedă mai multe varietăți de puțină însemnătate.

Clima.

Prin împrejurarea, că orzul are o vegetațiune scurtă și că nu recere o cantitate mare de căldură, face ca să fie cultivat și în țările mai reci, ca singura cereală ce reușește acolo. Tot așa de bine reușește și într'o climă ferbinte și uscată. În părțile nordice să cultivă mai mult orzul cu patru rânduri, unde servește populațiunii ca nutremânt în loc de grâu și săcară, pe când în părțile mai sudice, se cultivă mai mult speciile cu două rânduri, întrebuințându-se pentru fabricarea berei și ca nutreț vitelor. În țările cele mai sudice preponderează cultura orzului cu șase rânduri.

Pământul.

În privința pământului orzul este foarte pretențios. Într'un pământ uscat, precum este cel năsipos, paiul rămâne scurt și spicul nedesvoltat. Mai bine reușește într'un pământ mijlociu și bogat în materii nutritive.

Planta premergătoare.

Orzul reușește mai bine pe un pământ gras și curățit de burueni. Ca plantă premergătoare sunt foarte bune plantele prășitoare (de săpă), care au fost îngrășate cu gunoiu, cum sunt d. e.: cartofi, napi (sfecle) și cucuruz (porumb); prin cultura acestora se curăță foarte bine pământul de burueni. Mai reușește bine și după trifoiu. După sine însuși sau după altă cereală nu reușește. Pentru orzul de toamnă vom da tot același loc ca și grâului (după ogor, rapiță, etc.)

Prepararea terenului.

Deși orzul supoartă o îngrășare a pământului, totuși nu este recomandabil a face aceasta, deoarece-ce sămănătura se poate culca. Îngrășemintele, deci, se vor putea aplica într'un pământ năsipos cu un an înainte și la un pământ argilos cu doi ani înainte. Lucrarea pământului depinde de la climă, pământ și planta premergătoare. La orzul de toamnă aceste lucrări sunt aceleași ca la grâu. Pentru orzul de primăvară, dacă planta premergătoare nu a fost prășitoare și pământul este plin de burueni, îl vom ara de două-ori, adecă odată toamna și apoi primăvara. Pentru sămănat să mai lucră odată cu extirpatorul. În cazul cel mai nefavorabil se ară numai o singură dată și anume primăvara. Dacă planta premergătoare a fost trifoiu sau vre-o cereală, pământul trebuie totdeauna arat de două-ori.

Sămănatul.

Când sămănam orzul trebuie să avem înaintea ochilor scopul pentru care se produce și anume: dacă el este menit pentru fabricarea berei sau are să servească pentru nutreț. Orzul pentru fabricarea berei trebuie să conțină cât se poate de puțină proteină (materie hrănitore) și în schimb o cantitate cât se poate de mare de amidon (scrobeală) și afară de aceasta să încolțească pe cât se poate de uniform (deopotrivă). Noi cunoaștem acest soi de orz dacă frângem un bob și ni-se presintă conținutul făinos și nici decum sticlos. Bobul să fie scurt și cât se poate de voluminos (gros) pe la mijloc. Învălișul păios să fie cât se poate de subțire și provăzut cu multe dungi transversale (de-a curmezișul) însă foarte subțiri. Un orz plouat totdeauna capătă o culoare negricioasă, și nu este bun pentru fabricarea berei, deoarece-ce nu mai încolțește uniform.

Orzul se samănă primăvara îndată-ce nu ne mai temem de înghețuri. Într'o climă caldă se poate începe sămănatul chiar în Martie, pe când într'o climă rece, să poate urma până prin Maiu, ba uneori chiar și până la începutul lui Iunie.

Orzul de toamnă să poate semăna numai în clime mai temperate (călduroase) și cât se poate de timpuriu, adecă prin August sau Septemvrie, deoarece-ce primăvara dă îndată în paiu și prin urmare trebuie să înfrățească încă de cu toamnă.

Cantitatea de sămănțe ce folosim din orzul cu două rânduri și la orzurile de toamnă este ca și la grâu, adecă sub împrejurări favorabile un hectl. la jugăr, ear' sub împrejurări nefavorabile 1.75 hectl. Orzurile cu patru rânduri va trebui să le sămănam mai des cu 25 procente. În tot cazul va trebui să căutăm ca sămănătura să fie mai bine mai plină decât prea rară, căci altcum o înecă burueana. Îngroparea sămănței în pământ, când s'a sămănat cu mâna, este mai bine a se face cu grapa decât cu plugul, fiindcă în cazul din urmă nu răsare deopotrivă, ceea-ce se resimte totdeauna prin ilpsa de uniformitate, prin desvoltarea diferitelor plante.

Lucrările de întreținere

ale orzului sunt aceleași ca și la grâu. În cas că orzul de toamnă a perit peste iarnă, putem sămăna în primăvara viitoare orz de vară.

(Va urma).

NOUTĂȚI

AVIS

Domnii abonați ai foii noastre, care nu au achitat încă abonamentul pe a doua jumătate a anului curent, sunt rugați a ne trimite mica sumă de 2 coroane prin chequul alăturat la un număr trecut. Pentru expediarea banilor este de ajuns a scrie deslușit pe cheques numai numele trimițătorului și suma trimisă, predându-l împreună cu banii oficiului postal.

Două condamnări. Curtea cu jurați din Cluj a condamnat Vineri, 21 Nov. a. c. pe Victor Lazar, redactorul dela »Foaia Populului«, pentru »Biografia lui Ioan Butean«, ce a publicat în broșura »Darul de Paști«, la patru luni temniță de stat și șase sute de coroane amendă în bani, care sumă în cas de neplătire se achită cu încă o lună închisoare.

Tot această curte cu jurați a mai condamnat Marți în 25 ale lunii curente și pe Teodor Păcățianu, redactorul dela »Telegraful Român« pentru publicațiunea sa »Cartea de Aur«, la opt luni închisoare de stat, patru sute coroane amendă și una miie cinci sute optzeci și șapte cor. spese. Dl Păcățianu a fost deținut imediat. Atât »Darul de Paști« cât și »Cartea de aur« au fost confiscate încă de mai înainte de către autorități.

Asociațiunea pentru sprijinirea învățăcelor și sodalilor români meseriași din Brașov a celebrat în memoria fericitului donator Mihail Srtoescu un parastas în biserică română din cetatea Brașovului, Duminecă în 23 Noemvrie n. a. c. la 10 ore a. m., ear la 2 ore p. m. a împărțit ucenicilor lipsiți haine.

Muntele Carol. La 20 Noemvrie a fost bătută pe muntele »Iacob Deal«, din Dobrogea, placa comemorativă, prin care i-se dă numele de »Muntele Carol«: »Muntele Carol« este de 336 metri de-asupra nivelului Mării-Negre. Așa a denumit acest munte, în ziua de 28 Apr. 1902, dl Dim. A. Sturdza, care, la vârstă de 70 de ani și pentru a treia-oară prim-ministru al Țării-Românești sub domnia Marelui Rege Carol I., l-a urcat în 38 minute.

Târgul din Arpașul de Jos, care era să se țină în Octomvrie, se va ținea în 14—16 Decemvrie a. c.

Decorat. Dl preot militar Aurel Florian din Viena a fost decorat din partea Majestății Sale cu crucea cu coroana de aur pentru merite.

Notar împușcat. Din Chisdia (lângă Lipova) vine vestea, că în decursul zilei de ieri, notarul Eck Lajos a fost împușcat în locuința sa prin fereastră. Notarul Eck a avut multe daraveri cu sătenii, a fost acusat pentru falsificări de cambii și probabil pentru păcate de acestea l-a ajuns acum atât de crud Nemesa.

Bora. Infricoșatul vânt al litoralului Adriatic s'a arătat în toată puterea lui acum în Dalmația, Quarnero și Fiume. Urmele lui se ved pe numărul mare al bolnavilor de influență și pe aceea, că pe străzi abia mai vezi om. Mai tare să simțește pe mare, unde corăbiile nu cotează să se miște din porturi. Năile, cari fac circulațiune litorală, sosesc și pleacă cu întârziere. Corăbiile abia pot ancora în porturi.

Carte despre războiul Burilor. Generalii buri Botha, De Wett și Delarey, după-ce au fost de câte-va ori în Londra, pentru a pertracta cu guvernul englez despre modul, cum s'ar putea mai u-or veni într'ajutor Burilor ajunși la sapă de lemn, în urma războiului cu Englezii și după-ce au fost în Belgia, Paris și Berlin, pentru a strînge câțiva bani pe seama Burilor căzuți în miserie, s'au reintors în fine în Africa-sudică, pentru a lucra la fața locului pentru salvarea nefericitului, dar viteazului popor bur. Înainte de a pleca din Europa, De Wett a promis, că va publica istoria războiului buro-englez. Cartea va purta titlul: »Războiul de 3 ani« și va apare în 17 Decemvrie a. c. Istoria va cuprinde 500 pagini.

Furtună pe Marea Neagră. Furtuna ce a bântuit zilele trecute pe Marea Neagră n'a avut, din fericire, urmările despre cari se vorbea. »Bosnia«, a sosit la Constantinopol, după 20 de ore de luptă cu uraganul. Tot astfel a suferit întârziere și »Regele Carol«, care a fost cu o întârziere de 6 ore la Costanța.

»Steaua Română« Această societate a avut adunarea generală a acționarilor săi, care a primit socotelile consiliului de administrație și l'a descărcat de gestiunea sa pe anul trecut. S'a constatat un beneficiu de 1,778,837 lei 46 bani. Cu această ocazie administratorii au aratat acționarilor dezvoltarea, ce a dat vânzării petrolului lampant în Anglia și Germania prin închirierea unor depozite chiar pe piețele de desfacere, ceea ce va contribui foarte mult la progresarea exploatarei. Asemenea a mai dat explicații asupra contului curent, ce are cu Banca Ungară și care azi se află redus la cifra de 9,000,000. După îndeplinirea și celorlalte datorințe ale adunării generale, membrii eșiți la soști, precum și vechii censori au fost realeși.

Catastrofa pe Dunăre. Din Orșova să vestește o nefericire mare. O nae cu lucrători s'a spart și a început să se cufunde. În urma spaimei mari lucrările de mântuire mergeau cu greu. Năile din apropiere venind într'ajutor, au putut scăpa 5 bărbați și o femeie. Să zice că au perit cam treizeci de inși în valurile Dunării.

Immormântarea lui Cristofor Columb. Rămășițele pământești ale marelui descoperitor al Americii au fost puse luni în sicriu nou și duse cu pompă mare la catedrala din Sevilla.

Rămășițele lui Columbus au zăcut 200 de ani în catedrala din San-Domingo; la 1796 au fost transferate la Havana, ear după războiul din Cuba fură aduse în Spania. Abia acum și-au aflat loc definitiv de repaus rămășițele marelui descoperitor.

Viile din România. După ultima statistică întocmită la ministerul domeniilor, viile din România ocupă în anul acesta o întindere de 142.714 hectare, dintre care 132.021 vii vechi, 9068 vii replantate cu viță indigenă și 1622 cu viță americană.

Cei mai mari cartofi de pe pământ i-au cultivat un Francez așezat în California. Singularității bulbi au mărimea unui pepene și o greutate în mijlociu de 4 kgr. Până acum s'au găsit doisprezece bulbi de cartofi de aceștia uriași.

Moartea unui fanatic adversar al ceremoniilor bisericesti. În biserică anglicană o parte considerabilă a preoților au introdus în biserică, cu foarte puține modificări, ritualul roman, admit cultul Maicei Domnului și al sfinților, ordinele călugărești, prapori, icoane și tămăie. Metropolitul primat a luat măsuri contra acestor lucruri. John Kensit însă, librar în Londra, nu era mulțumit cu măsurile luate de Metropolit și de vre-o șase ani încoace a inițiat pe socoteala proprie o campanie împotriva ritualiștilor. El mergea însoțit de un număr de aderenți de ai sei, prin biserică, unde făcea scandal, demonstrând contra introducerii ceremoniilor romane. Cu ocaziunea unei asemenea demonstrații într'o biserică din Liverpool, a fost de curând crunt bătut și în urma rănilor ce le-a căpătat din acest incident, a murit zilele acestea.

CALENDARUL ECONOMIC.

Ce se facem în Noemvrie?

La câmp, dacă timpul este favorabil, putem continua cu sâmnatul cerealelor de toamnă. Aratul locurilor pentru sâmnăturile de primăvară se face negreșit înainte de a îngheța de tot pământul. Cânepa se scoate din topitoare, se usucă și se bate. Se termină cu recoltatul napilor de nutreț.

Fânațele se gunoesc acum cu gunoiu de vite (bălegar). Pentru fânațe măestrite (artificiale) se fac lucrările pregătitoare ale pământului.

În viie scoatem parii. Facem tăcturile și curățiturile de toamnă ale viței. În pivnița de vin urmărim cu băgare de samă ferberea vinurilor. Tescutul continuă tot asemenea și a strugurilor roșii dacă mustul a dobândit culoarea destul de închisă.

În grădina de pomi începem cu curățitul pomilor, însă de ramurile uscate și de prisos numai pe timp mai temperat. Tot asemenea urmărim și cu plantatul celor tineri.

În stupină aducem stupii în cuartirul de iarnă. Stupilor ușori li-se va da hrană. Urdușurile se vor ținea cât se poate de mici.

Cursul pieții din Budapesta

— în 25 Nov. 1902 n. —

	per 50 klgr.	
Grâu	cor. 7.55	până la 8.35
Săcară	6.45	6.80
Orz	5.50	5.90
Meiu	5.80	6.—
Ovės	6.40	6.65
Cucuruz	6.65	6.75
Rapiță	10.—	10.50
Grăsime	66.50	66.—
Slănină	52.—	54.50
Prune uscate	12.—	18.50
Lictar	15.25	17.75
Lucernă	53.—	60.—
Trifoiu roșu	55.—	68.—

Târgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 3—9 Dec. n. 1902.

3. Agârbiciu. Soborșin.
4. Cefta. Soporul-de-jos.
5. Zălău.
6. Ațel. Blaj. Capolnoc-Mănăstur. Făgăraș.
7. Canadul-sârbesc și nemțesc. Sereda-Murșului.
8. Trapold.
9. Ormeniș.

Călindarul vechiu și nou a săptămânii.

Dum. 24 d. Rusalii, ev. Luca, g. 7, v. 2.

Dum.	17 Păr. Grigorie	30 Andrei A.
Luni	18 S. M. Platon	1 Decemb.
Mărti	19 S. P. Avdin	2 Bibiana
Merc.	20 † Păr. Grigorie decapit.	3 F. R. Zav.
Joi	21 (†) <i>Intr. în biserică</i>	4 Varvara
Vineri	22 S. Ap. Filimon	5 Sava
Sâmb.	23 Păr. Amfitelexie	6 Nicolae

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu.**

Sz. 1283—1902. végrh.

(128) 1—1

Árverési hirdetés.

Alulírott kir. bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §§-ai értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak 1902. V. 68 számú végzése folytán Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt »Ardeleana« pénz- és hitelintézet részvénytársaságnak Kerekes Áron és társai szászvárosi lakosok elleni 78 kor. tőke, ennek 1900. évi november hó 9-től 6% kamatai, 14 kor. 20 fill. eddigi és 4 kor. 80 fill. ezuttali költségek erejéig kielégítésként le és felülfoglalt és 640 koronára becsült ökrök, tehének és egyéb ingok bírói árverésen elfognak adatni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1902. V. 68/6 sz. végzése folytán Szászvároson adosok lakásán leendő eszközlésére határidőül kitűzetik 1902. évi december hó 12. napjának délutáni 2 órája, a midőn is a fent említett ingok esetleg becsáron alól is azonban csakis készpénz mellett fognak eladatni A be-

folyandó vételár pedig birói letétbe fog helyezettetni.

Kelt Szászvároson, 1902. évi november hó 15-én.

Rácz Arpád,
kir. bir. végrh.

La cerere preliminară gratuite! **PICTOR** La cerere preliminară gratuite!

de
Icoane bisericești

LAJOS JÁGER

(28) **in Orăștie (Szászváros) Piața-mare Nr. 2.**
In casele unde se află *Perceptoratul și Pretura.*

Execută reparaturi de altare.

Pregătește: icoane, table de trafici, de crișme, firme, etc. lucrate în ulei.

Portrete după fotografie, în mărime naturală.

Prețuri moderate.

Mühlbach, im September 1902.

P. T.

Mit Gegenwärtigem erlaube ich mir einem verehrten p. t. Publikum die hüffichste Mitteilung zu machen, dass ich in Mühlbach, Rosengasse Nr. 8 eine

Chemische Reinigungs-Anstalt

eröffnet habe. Dasselbst werden alle Gattungen Herren-, Damen- u. Kinderkleider in Seiden-, Samt- und Wollstoffen, Bänder, Spitzen, Woll- und Seidentücher, Ball- und Theater-Kostüme, Militär-Uniformen, Jute-, Spitzen-, Rips- und Creton-Vorhänge, Krawatten, Handschuhe, Schirme, alle Arten Tepiche, Bettdecken und Pferdekotzen etc. etc. im ganzen oder zertrennten Zustande chemisch geputzt und gereinigt. Selbst Tinten, Rost, Petroleum, Wagenschmiere, Ölfarben u. selbst eingebrannte Flecken werden auf chemischem Wege ohne Schaden für den Stoff vollkommen entfernt.

Um gütigen Zuspruch bittet

(132) 2—3

Achtungsvoll

Johanna Gestalter.

In Orăștie

se află de vânzare

O BARBIERIE

complectă, cu un preț foarte efin.

A se adresa la administrațiunea „Bunul Econom“.

(121) 5—5

Se aduce la cunoștința publică, că în
(46) **HUNEDOARA (PIAȚA-MARE)** 20—
s'a deschis o

Tipografie,

Librărie și cu un Deposit de tipărituri sub numele:

„**IDEAL**“

Institut tipografic în Hunedoara.

Tipografia primește ori-ce fel de lucrare tipografică.

⇒ Serviciu prompt. ⇐

Executare cu acuratețe și ieftină.

Se află de vânzare

(31) 20—

Casă Wertheimiană

mare cu două uși nr. 8.

Prețul 250 floreni.

A se adresa la

Administrația „Bunul Econom“.

Sâmbătă în 4 Octomvrie n. a. c.
s'a deschis

Baia de Vane

și Aburi

în Orăștie, Str. faurilor Nr. 8.

Scalde de aburi, pentru domni se pot lua: Mercuria și Sâmbăta d. a. dela 2—8 ore. Dumineca a. m. dela 6—11 ore, ear' d. am. dela 2—6 ore numai cu 50 fil.

Scalde de aburi, pentru dame se pot lua: Joi d. a. dela 2—8 ore.

Scalde de vane se pot lua în toată ziua dela 6 ore a. m. până la 8 sara.

PREȚURI DE SCALDĂ:

1 scaldă de aburi 1 cor., pentru școlari 80 fil., 1 scaldă de vană 80 fil., 12 scalde de aburi în abonament 10 cor., 12 scalde de vane în abonament 8 cor.

Rugându-mă pentru frecuentare cât de deasă, semnez, cu toată stima

(113) 8—12

S. Birtler.

„AGRICOLA“

însoțire economică de magazin și anticipații

6—26

și-a început activitatea (104)
în piața din

HUNEDOARA.

Cancelaria însoțirii se află în piață: casele Doamnei
vęd. POPOVICI.

Magazinul însoț. se află în piață: casele MÁTYÁSFFY.

Însoțirea „Agricola“ cumpără și vinde produse
agricole, cu deosebire: grâu, cucuruz, ovės, țărițe, etc.

Vinde bucate pe credit (pe așteptare). Acoardă avansuri
pe bucate, efecte și prețioase (giuvaerice).

Primește aurării și argintării în afaceri de lombard și ia
acoperire de conturi-courente.

Primește depuneri spre fructificare cu 6%.

Mijlocește împrumuturi de bani pe amortisație.

Mijlocește asigurări pe viață și contra focului.

Vinde unelte și mașini agricole chiar și pe plătiri
în rate.

In sfirșit îngrijește ori-ce afaceri comerciale de intermediare.

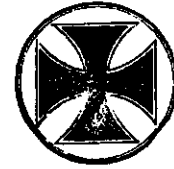
Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta

Nu e mijloc secret

vindecă și înviează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune
rării, că acest aparat

e a se da împreju-
vindecă boale vechi

(123) de 20

de ani. 4—26

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, înțituri de ureche, bătăie de inimă, sgârșituri de inimă, asma, auzul greu, sgârșituri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale care la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurșe din toate părțile lumii, cari pretuiesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimitte banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece ce „(iasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprășiat și cercetat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morburii cari nu sunt
m i vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de
constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul
strada Kálmán.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtii Regale în BUDA-PESTA

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23.

(52)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

35—52

Mai eftin ca ori unde!

Tot felul de manufactură pentru trebuințele casei.

Mai eftin ca ori unde!

Bumbac de țesut și ață de urzit
din fabricele cele mai renumite!

Mai eftin ca ori unde!
Haine de călșeri de vânzare sau de dat împrumut.
Comandele se execută repede și cu prețuri foarte moderate.

Prăvălia „La Româncea“ a lui ION LAZAROIU

(122)

în Orăștie (Szászváos)

5—20